Vrijdag, 2 Januari 1942 — DAGBLAD — 59ste Jaargang, No. 3491

AMIGOE DI CURAÇAO

Dit blad verschijnt dagelijks (behalve 's Zondags)
Abonnementsprijs voor het Gebiedsdeel fl. 1.50 per maand [Aruba fl. 2.—] bij vooruitbetaling.
Afzonderlijke nummers fl. 0.10.

Adm.: Tel. 1550. Redactie: Tel. 1858.
Hoofdredacteur: Dr. JOH. HARTOG
Spreekuur van de Redactie 16—18 uur.
Bureaux: Conscientiesteeg 27—29.
Adres Postbus 80, Willemstad.
Uitgeefster: Paulus-drukkerij.

Kantoor Verenigde Staten: M. D. BROMBERG & Ass. Inc 19 to 25 West 44th Street, New York N. Y.
Kantoor voor Redactie en Administratie Aruba: J. E. CROES, Postbus 14, Nassaustraat, Oranjestad, Telef. 38

Van Mook tot Luitenant G.G. van Indië benoemd

Britse aanval op de Lofoten.
Hitler naar het front.

VAN MOOK TOT LUITENANT GOUVERNEUR GENERAAL BENOEMD.

Uit Londen wordt officieel gemeld: Toen wegens het aftreden van den heer Charles Welter als Minister van Koloniën de benoeming van een nieuwen Minister nodig was, vond de regering in dr. Hubertus J. van Mook een deskundige, die bereid was deze post te vervullen. De inmiddels in het Verre Oosten uitgebroken oorlog deed den Gouverneur-Generaal aan de Kroon het verzoek richten om van de diensten van dr. Van Mook gebruik te mogen blijven maken. Dr. Van Mook zelf was eveneens van oordeel, dat in de huidige omstandigheden zijn aanwezigheid in Nederlands Indië zeer gewenst is. De regering was tevens van oordeel, dat de benoeming van een Luitenant Gouverneur-Generaal wenselijk moet worden geacht, zowel ter versterking van het centrale gezag in Nederlands Indië, als wel voor het geval een eventuele onmiddellijke vervanging van den Gouverneur-Generaal noodzakelijk zou worden. **Derhalve heeft de Koningin dr. Van Mooks benoeming tot minister van Koloniën ongedaan gemaakt bij K.B. van 29 December 1940 en hem bij K.B. van de zelfde datum benoemd tot luitenant-Gouverneur-Generaal van Nederlands Oost Indië, welke benoeming is ingegaan op 1 Januari 1942.**

(De Gouvernementspersdienst maakt de volgende aantekening bij dit belangrijke bericht: in de functie van Luitenant Gouverneur-Generaal van Nederlands Indië wordt voorzien door artikel 4 van de Staatsinrichting van Nederlands Indië. Sedert 1854 is dit artikel een dode letter gebleven. Dr. Van Mook is de vierde luitenant Gouverneur-Generaal in de geschiedenis van Nederlands Indië. De belangrijke bedoeling van deze functie: **voorbereiding tot opvolging van den Gouverneur-Generaal.** Maar dat is ditmaal niet het geval. Men verwacht niet, dat dr. Van Mook de volgende Gouverneur-Generaal zal zijn.)

OORLOGSCOMMUNIQUÉ VAN NEDERLANDS INDIË.

Hier volgt het officiële oorlogscommuniqué: „Een plaats in de buitenbezittingen werd gebombardeerd door een Japans vliegtuig. Geen schade werd aangericht. In het Noordelijk deel van de Archipel werd een Amerikaans vrachtschip door een Japans vliegtuig aangevallen. Het schip werd in brand gebombardeerd: 48 leden der bemaning werden later gered door een Nederlands marine-vliegtuig (Batavia, G.P.D. 2.1).

ER KOMT EEN ONAANGENAME VERRASSING.

„De Verenigde Staten en Groot-Brittannië bereiden een heel onaangename verrassing voor de Japanners voor", zo verklaarde legercommandant Hein ter Poorten in de Nieuwjaarsboodschap, die hij tot zijn troepen richtte. En hij vervolgde: „Ik kan u helaas niets vertellen over de plannen, die uitgewerkt zijn en over de onderhandelingen, die geregeld worden gehouden, toch wij en onze bondgenoten werken hard, zee hard! De Britten en de Amerikanen bereiden iets voor, dat heel onplezierig voor de Japanners zal zijn.

De tijd kan ieder ogenblik komen, dat ons gemobiliseerd leger geroepen zal worden ons land te verdedigen."

Ook vloot-commandant Helfrich richtte een radio-boodschap tot zijn mannen, waarin hij o.a. zeide: „Wij weten niet wat Hitler in het zin heeft, maar dit weten wij zeker: wij zullen onze strijd voortzetten met onbuigzaam geloof in onze overwinning" (Batavia, G.P.D. 2.1).

OORLOGSCOMMUNIQUÉ VAN CHUNGKING.

Het Chinese communiqué luidt als volgt: „Aan het Noordelijke Hunanfront versterken de Japanners hun invasiemacht aan de Zuidelijke oever van de rivier Milo. Tot gisteravond bereikte de Japanse sterkte in dat gebied de 50.000. De Chinese troepen vochten verwoed langs de gehele linie.

Aan het Kiangsi-front bestormden de Chinezen de vijandelijke basis te Kao en brachten er hevige verliezen toe aan den vijand. Er heeft geen verandering plaats in Fenghsin. Vijandelijke detachementen, die op Zaterdag Wuning binnenrukten, hebben onder voortdurende aanvallen gestaan van de Chinezen van de omringende hoogten af. Zij leden hevige verliezen in de laatste dagen" (Chungking, (AP) 1.1).

OORLOGSCOMMUNIQUÉ VAN WASHINGTON.

Het communiqué van het Noordamerikaanse Departement van Oorlog, opgesteld volgens de berichten, die tot 17 uur E.S.T. ontvangen werden, luidt als volgt: „1. Het Philippijnse krijgstoneel: Niettegenstaande hevige vijandelijke aanvallen, waarbij gepoogd wordt onze troepenbewegingen te verhinderen, werd de manoeuvre om de twee strijdkrachten van Noordamerikaanse en Philippijnse troepen tegenover de Japanners in het Noorden en Zuid-Oosten te verenigen, met succes voltooid. Alle beschikbare defensiestrijdkrachten zijn thans verenigd.

Behalve de landposities, worden de havendefensies en de eilandenfortificaties krachtig gehouden door onze troepen. Generaal Douglas MacArthur, de Commandant van de Noordamerikaanse strijdkrachten in het Verre Oosten, heeft een bericht aan het Departement van Oorlog gezonden betreffende de internering en het toezicht op de vijandelijke vreemdelingen in Manilla. Hoewel onze troepen volledig opgingen in de gevechtsoperaties, werd elk vereiste der internationale wet nauwkeurig nagekomen in verband met de behandeling der Japanse onderdanen op de Philippijnen. Ongeveer 175 Japanse burgers werden onder nauwlettend toezicht geplaatst in een interneringskamp nabij Manilla. Ongeveer 3000 andere onderdanen in andere plaatsen werden onder toezicht gesteld om hen te beschermen tegen mogelijke gewelddaden van het volk. Deze maatregel werd genomen op dringend verzoek van den Japansen Consul-Generaal in Manilla.

Elke consideratie is getoond ten opzichte van de geïnterneerden en de onder toezicht gestelden en elke redelijke regeling is getroffen voor hun gerief. De bezittingen van Japanners werden onder bescherming gesteld van de politie. De hoop werd tot uitdrukking gebracht, dat deze algemene behandeling van Japanse onderdanen door de Noordamerikaanse en Philippijnse autoriteiten een gelijke behandeling tengevolge zal hebben door Japan van de Noordamerikaanse en Philippijnse burgers, die verblijf houden in de gebieden, welke thans door de Japanse troepen bezet zijn.

2. Er is niets te melden van de andere gebieden" (Washington, (AP) 1.1).

BRITSE AANVAL OP DE LOFOTEN.

Naar vermeld hebben de Britse Commando-troepen een aanval uitgevoerd op de Lofoten-eilanden en deze enkele dagen bezet, waarna zij zich terugtrokken na hun taak te hebben volbracht. Verschillende Duitsers werden gevangen genomen, alsmede enkele Quislings. Gordon Holman, de correspondent van de Exchange Telegraph, die de tocht meemaakte, zeide, dat de Noorse inwoners van het eilandendorp Sorvargen de Engelsen als „bevrijders uit de gevangenschap" verwelkomden (Londen, (AP) 1.1).

CHURCHILL TERUG IN WASHINGTON.

Churchill arriveerde om 9 uur 's morgens na een bezoek van 4 dagen aan Canada en hervatte met Roosevelt de conferenties over de wereldomvattende strategie om de as te verpletteren.

Churchill verwelkomde het Nieuwe Jaar door aan boord van zijn trein een toast uit te brengen met de leden van zijn Staf, de verslaggevers der nieuwsbladen en de bemanning van de trein. De toast van Churchill was als volgt: „Op 1942! Op het jaar van arbeid, het jaar van strijd en gevaar en een lange stap voorwaarts naar de overwinning." De aanwezigen juichten, waarna Churchill zeide: „God zegene U. Mogen wij er allen veilig en met een doorkomen" (Washington, (AP) 1.1).

HITLER NAAR HET FRONT.

Berichten uit Stockholm delen mede, dat volgens goed ingelichte bronnen Hitler naar het Moskoufront gevlogen is om persoonlijk het commando op zich te nemen van de legers na de nederlaag van het leger van Generaal Heinz Guderian, den zogenaamden Duitsen tanktovenaar, bij Kaluga.

Volgens de berichten bevond Hitler zich in zijn hoofdkwartier bij Kiev toen hij hoorde, dat Guderians troepen zich terugtrokken. Naar vermeld wordt het nieuws door de Duitse Generale Staf als zeer ernstig beschouwd. Hitler vertrok ogenblikkelijk naar het front in de hoop door zijn persoonlijke verschijning voor de troepen het moreel en de weerstand te versterken. Men meent, dat zijn nieuwe hoofdkwartier nabij Smolensk zal worden opgeslagen (Londen, (AP) 1.1).

DE HACHELIJKE POSITIE DER NAZIES.

Een militaire commentator zeide, dat de positie van de Duitsers op de Krim „zeer hachelijk" wordt, indien de Russen in staat zijn verder naar het Westen te rukken van de landingspunten op het schiereiland van Kerch. Hij verklaarde: „Er zijn geen biezondere hindernissen voor de opmars langs de Noordelijke kust van de Krim." Hieraan voegde hij echter toe, dat er geen tekenen zijn, dat de landingen de situatie bij Sebastopol in grote mate hebben beïnvloed.

De commentator beschreef de herovering van Novy Kirisji als „zeer belangrijk" voor de Russen, omdat hierdoor het gebruik van de spoorlinie en de verkeersweg van Novgorod naar het Leningradfront wordt afgesneden, die door dat punt loopt. Ook is het van betekenis, aangezien het wil zeggen, dat de Russen de rivier Volkjov zijn overgestoken. De herovering van Kaluga door de Russen is ook van betekenis, aangezien er een belangrijk spoorwegknooppunt is ten Noorden en Noord-Westen van de stad. Bovendien is de stad van waarde als winterkwartier (Londen, (AP) 1.1).

GUDERIAN KRIJGT NIEUWE KLAPPEN.

Rusland begon de oorlog in het nieuwe jaar met de bekendmaking van de herovering van Kaluga en de verplettering van Kolonel Generaal Heinz Guderians Duitse tankcommando en het verslaan van het 6e legercorps, dat bestond uit misschien 250.000 man in de slag ten Zuiden van Moskou. Het Sovjet-Informatiebureau zeide, dat de Russische troepen ook een tweede élite-garde brigade opruimden, welke over een afstand van 750 mijl gevlogen is van Krakow naar de vallei van de rivier Oka in een vruchteloze poging om het tegenoffensief tot staan te brengen. Dagen van een bloedige strijd dekkende over het met sneeuw belegde terrein volgde de bekendmaking op berichten van verdere winsten in de Leningradsector en een tegeninvasie op grote schaal tegen de asposities op de Krim. Voor het Russische volk vormde dit een veelbelovend begin voor 1942, dat volgens de radio van Moskou „de overwinning moet en zal brengen voor de Geallieerden" (Moskou, (AP) 1.1).

DE HEROVERING VAN FEODOSIYA.

Generaal Mikhail Pervusjin vertelde het volgende verhaal in een interview, dat hij aan Tass toestond, over de herovering door de Russen van de belangrijke zeehaven Feodosiya op de Krim. „De operaties van onze landingstroepen werden uitgevoerd onder zeer ongunstige weersomstandigheden. Er woedde een hevige storm. Onder dekking van de nacht naderden onze troepen Feodosiya. Slechts toen de schepen met onze manschappen de haven binnenvielen en de landing uitvoerden, boden de Duitsers weerstand met het richten van mijnenwerpers, machinegeweren en kustkanonnen op onze schepen. Het grootste deel van de landingsgroep bleef niet in Feodosiya treuzelen, doch ging er op uit om de hoogten te veroveren buiten de stad en de terugtocht van den vijand af te snijden. Die dag hadden de vooruitgeschoven troepen 7 uren lang gevochten tegen 200 Duitse soldaten. Onze mannen voerden verschillende energieke tegenaanvallen uit en doodden honderden Duitse soldaten. Tegen het einde van de dag hadden zij den vijand zo uitgeput, dat deze niettegenstaande zijn numerieke meerderheid zich uit Feodosiya moest terugtrekken. In een poging om onze operaties te verijdelen wierp het Duitse commando vele vliegtuigen in de aanval, doch onze vliegtuigen stegen op en boden grote steun aan de voorste detachementen. De Duitsers waren niet in staat enig schip van ons tot staan te brengen of ernstig te beschadigen. Grote hoeveelheden oorlogsmateriaal werden veroverd" (Moskou, (AP) 1.1).

AS-BASES IN GRIEKENLAND EN CRETA AANGEVALLEN.

De Royal Airforce maakte bekend, dat Britse bommenwerpers op hevige wijze duikbotenbases en vliegvelden in Griekenland en Creta bestookten (Cairo (AP) 1.1).

Het nieuws van vandaag.

Adolf Hitler is zelf naar het Russische front om de leiding van de Duitse legers op zich te nemen, nu zijn Generaals het niet kunnen bolwerken en Heinz Guderians tankleger elke dag opnieuw rake klappen moet incasseren.

Hitler wil door zijn persoonlijke verschijning zijn mannetjes weer nieuwe moed inblazen. (Blz. 1).

De Russen heroverden Staritsa en maakten de verovering van Kaluga bekend. (blz. 1).

De Britse Commando's lieten weer van zich spreken en voerden een aanval uit op de Lofoten nabij de Noorse kust waar zij een week zaten. Zijn dit voorbereidingen voor een invasie van Noorwegen? (blz.).

Hubertus van Mook is Minister af door zijn benoeming tot Luitenant Gouverneur-Generaal van Nederlands Oost Indië. De aanwezigheid van Dr. van Mook is vereist in de Oost. (blz. 1).

De verkorte Noordamerikaanse linies op Luzon houden stand en Corregidor weet zich de Japanners nog van het lijf te houden (blz 1).

Dit niettegenstaande de Japanse beweringen op Woensdag, dat zij zich op 9 mijl van Manilla bevonden.

In Libye schijnt er weer enige verslapping te zijn gekomen in de strijd. Dit voorspelt gewoonlijk een nieuwe grote slag. Bardia werd op Nieuwjaarsdag door de Nieuw-Zeelanders aangevallen. 1000 As-soldaten werden gevangen genomen en kregen een vrije reis naar een rustoord in de Nijlvallei.

Winston Churchill is uit Canada terug in Washington en heeft zijn besprekingen met President Roosevelt bereids voortgezet. Het Nieuwe Jaar werd door Churchill op de trein ingezet met een heildronk.

In Europa vonden twee neutralen nog tijd voor het houden van een voetbalwedstrijd. Portugal en Zwitserland kwamen tegen elkaar uit. De overwinning werd behaald door de Portugezen.

Hoe het nieuwe jaar op Curaçao ontvangen werd, leest U op blz. 2.

Het jaar onzes Heren 1942 is begonnen.

Het Jaar onzes Heren 1941, dat troosteloos opende, is geëindigd met een overwinning voor de geallieerde volken. Nog is de vijand niet uitgeroeid, nog roert hij zich, doch het zijn de stuiptrekkingen van een ten dode gewonde, die in het voor ons liggende jaar zullen moeten worden te boven gekomen. En ook dat zal zwaar, zal heel zwaar zijn.

In het „Algemeen Politiek Overzicht" van jongstleden Woensdag is reeds een blik terug geworpen. Dat was een beschouwing. In een kalender in hetzelfde nummer werden de voornaamste feiten nog eens opgesomd. Enkele ideeën over de toekomst werden ontwikkeld. Zullen die verwezenlijkt worden, dan zal ons nationale saamhorigheidsgevoel, ons besef van één volk te zijn, in het voor ons liggende jaar meer en meer voor elk onzer individueel tot een leidend beginsel worden.

Is de gruwzame ramp, welke ons land en volk getroffen heeft, ten dele vooral te wijten geweest aan de splijtzwam, die overal welig tierde, waar Nederlanders gevonden werden, het zal ons streven moeten zijn, die splijtzwam tot in haar wortel te treffen.

Uit de berichten, welke in de loop des afgelopen jaars bekend geworden zijn, is wel gebleken, dat het eenheidsbesef juist in het zwaarst getroffen deel van het Koninkrijk, bezet Europees Nederland, zich het meest ontwikkelde.

In andere gebiedsdelen is er zeker ook meer eenheidsbesef gekomen, al zal er daarin toch nog het nodige moeten worden verbeterd. Een huis, dat tegen zichzelf verdeeld is, zal niet bestaan. Een huis, dat uit niet bij elkander passende delen is opgetrokken, zal evenmin bestaan. Ons streven in het nieuwe jaar zal er dus allereerst op gericht moeten zijn, dat wij individueel en als bevolkingsgroepen een ideaal zullen hebben na te streven, en dat dit ideaal niet het verouderde ideaal is van het verdeeld Nederland: elkander te bestrijden. Het heeft zijn waarde dit op Curaçao te beklemtonen, omdat er hier nog steeds mensen gevonden worden, wier ideaal het is anderer doen en laten te misduiden; ook zelf zo klein zijn niet de geringste oprechte critiek te kunnen verdragen.

In de tweede plaats zal ons streven er dus op gericht moeten zijn een nationale veste te bouwen en dat niet uit wrakke en niet-passende delen. Zal men van het ene uiterste in het andere vallen en nu op een manier, die een jaar of 20 geleden en vogue kwam, alle politieke en kerkelijke of andere verschillen overboord werpen, en roemen in „broederlijke eenheid", dan zal ook dat gebouw als een kaartenhuis ineen storten. Als het al tot een opbouw van dat kaartenhuis zou komen, want het ziet er niet naar uit, dat de katholieken, die er trots op mogen zijn tot de beste vaderlanders te behoren omdat de liefde tot het vaderland hun een uitvloeisel van hun innerlijke overtuiging is, aan zulk een opbouw zouden mede doen. Zij doen daaraan niet mede, omdat zij bij den voorbaat reeds van het wansucces overtuigd zijn. Voor hen, en trouwens voor de grote meerderheid van ons volk, zal de nationale eenheid gebaseerd moeten zijn op een innerlijke overtuiging. En met behoud van ieders doctrinaire overtuigingen zullen wij allen, die het Nederlandse volk vormen, onze nationale eenheidsgedachte moeten opbouwen. Daarbij zullen wij allen, tot welke kerk of partij wij behoren, de moeilijke les moeten leren, de niet tot het wezen der zaak behorende dingen te kunnen offeren ter bereiking van het hoge doel. Daarbij zullen wij allen, tot welke kerk of partij wij behoren, ruimer van blik moeten worden en in de eerste plaats beseffen, dat het gemakkelijker is om met goedkope argumenten op anderen af te geven, dan te zorgen zelf een toonbeeld van plichtsgetrouwheid te zijn.

Als symbool voor deze nationale eenheid staat daar de Troon der Nederlanden. Meer dan ooit is het de tijd ons allen als één man te scharen achter Hare Majesteit, er tot den Koning der koningen, met Wien de grondvester van onze dynastie een verbond gesloten had, gaat onze bede: Domine salvam fac reginam nostram.

Als inwoneren van het Gebiedsdeel Curaçao voegt het ons dan ook in deze moeilijke tijd ons als één man te scharen achter Harer Majesteits vertegenwoordiger, den Gouverneur. Er is op Curaçao veel gepraat en daarin wordt de persoon van den Landvoogd vaak betrokken. Zij, die niet op de gouverneurszetel zitten, weten vaak precies te vertellen hoe het beleid had moeten zijn in bepaalde aangelegenheden. En dezulken vindt men zowel onder hen, wier stoelen dicht staan bij de zetel van den Gouverneur, als wel onder hen, die op verder af geplaatste stoelen en stoeltjes zitten.

Dat zulk gepraat in oorlogstijd funest is, behoeft ternauwernood te worden gezegd.

Wij zouden de laatsten zijn, die wilden beweren, dat er geen plaats is voor critiek op het gouvernement, maar waarom deze critiek direct persoonlijk

te maken? Waarom zich bespottelijk te maken, door altijd weer stuurmannetje aan de wal te willen spelen? Mogen wij ons als inwoneren van Curaçao ook steeds meer bewust worden van de nijpende noodzaak één te zijn, vóór het te laat is. De laatste rede van Hare Majesteit en de gisteren gehouden nieuwjaarsrede van onzen Landvoogd gewaagden reeds van de mogelijkheid, dat ook dit Gebiedsdeel nog in de oorlog zou kunnen worden betrokken. Zorgen wij dan vóórdien, met wegcijfering van persoonlijke veten, hier als één man rond den Landvoogd te staan, zoals men in Indië ook als één man rond den Landvoogd aldaar stond en aldus de bewondering der wereld oogstte in het uitdelen van rakere klappen aan den vijand dan welke andere mogendheid ook. En bij onze bede voor de Vorstin voegt zich dan ook aan de aanvang des jaars als vanzelf de bede voor onzen Landvoogd, die namens Haar hier regeert en tot sier van kerk en maatschappij elke dag aan de voet van het altaar zijn taak begint.

Opdat wij, als één man geschaard achter Vorstin en Landvoogd, met Gods behulp die tyrannie verdrijven, die ons het hart doorwondt.

Nieuwjaarsrede Gouverneur.

Gistermorgen heeft Gouverneur Gielliam J. J. Wouters via de radio de volgende nieuwjaarsrede tot zijn volk gehouden

Enkele uren geleden sloten wij het jaar 1941 af. Een jaar, dat evenals zijn voorgangers 1939 en 1940 met bloedrode letters in de geschiedenis geboekstaafd zal worden; een jaar, waarin de oorlog nog groter afmetingen aannam; een jaar, waarin in dier mate nieuwe landen en volken in de strijd werden betrokken, dat thans de [illegible] bewoners van alle werelddelen er aan deelnemen.

Daardoor zijn gedurende 1941, meer nog dan in de vorige oorlogsjaren, droefheid, rouw en ellende over de gehele wereld gekomen.

In de door de Duitsers bezette gebieden treden de nazies met de dag meedogenlozer, wreder en onmenselijker op.

Ons hart krimpt in een als wij er aan denken, dat ongeveer negen millioen onzer landgenoten zich in de klauwen van Hitler en zijn medeplichtigen bevinden.

Diep medelijden met onze landgenoten in het door den vijand bezette deel van het Koninkrijk der Nederlanden vervult ons als wij horen of lezen hoe in ons vroeger zo welvarend thans door den vijand leeggeplunderd moederland gebrek is aan alles, zelfs aan de allernoodzakelijkste levensbehoeften, als wij constateren, dat van onze vrijheid van godsdienst, vrijheid van drukpers, vrijheid op allerlei gebied, van de vrijheid, waaraan wij Nederlanders zo gehecht zijn, momenteel niets meer te bespeuren valt, dat de bezetters ze met geweld onderdrukken.

Zwaar, ontzettend zwaar was in 1941 het leed onzer broeders en zusters in het moederland.

Tot voor kort waren — voor wat Nederland betreft — zij, alsmede een deel onzer marine, lucht- en koopvaardijvloot het, die de verschrikkingen van de oorlog aan den lijve ondervonden.

Thans, nu wij ook in oorlog zijn met Japan, is dat helaas ook het geval met onze landgenoten in Nederlands Oost Indië, met dat dappere volk in onze Oost, dat zich met inspanning aller krachten en door het brengen van grote persoonlijke en financiële offers op de oorlog heeft voorbereid en dat overtuigd van Gods hulp in de worsteling voor vrijheid en recht reeds getoond heeft te beschikken over de nodige moed, durf en militaire kennis om deze strijd tot een goed einde te brengen.

Onze vloot, ons leger en onze luchtmacht hebben daar in het verre Oosten reeds successen gebracht, die ons het hart van trots doen zwellen.

De Nederlanders in Oost Indië hebben niet gewacht op de Japanners om van hen de eerste klap te ontvangen, doch zij hebben die gele duivels, ware bondgenoten der nazies, opgezocht en hun de eerste slag toegebracht, en zulks op een wijze, welke boven onze lof is verheven.

Dat hadden de as-heren in het Verre Oosten niet verwacht, dat was een lelijke tegenvaller voor hen!

Wij zijn er van overtuigd, dat ons leger, onze vloot, onze luchtmacht, onze landgenoten in Oost Indië hun gedurende het verdere verloop van de strijd nog heel wat meer onaangename verrassingen zullen bezorgen.

Als wij hier op Curaçao overdenken wat er in Nederland en in en rond om Nederlands Oost Indië geschiedt, dan komen wij al heel spoedig tot de conclusie, dat wij ons hier in het gebiedsdeel Curaçao, evenals in Suriname, tot nog toe in een zeer bevoorrechte positie bevinden, dat de almachtige God ons in 1941 veel leed heeft gespaard, ons met weldaden heeft overladen en dat wij Hem daar niet genoeg voor kunnen danken.

Toch moeten wij rekening houden met de mogelijkheid — wij hebben dat ook reeds gedaan van het begin der vijandelijkheden af — dat de strijd, althans een klein deel daarvan, zich ook tot dit gebiedsdeel zou kunnen uitstrekken en het zal zeker geen betoog behoeven, dat de kans daarop vergroot is nu ook de Verenigde Staten van Noord-Amerika daadwerkelijk aan de oorlog zijn gaan deelnemen.

Mochten wij hier in het gebiedsdeel Curaçao, in de loop van 1942 genoodzaakt worden om naar de wapenen te grijpen, dan ben Ik er van overtuigd, dat gij in dapperheid, in plichtsbetrachting, in vaderlandsliefde, in trouw aan Koningin en Vorstenhuis niet onder zult doen voor onze landgenoten, verblijvende in andere delen van ons Koninkrijk.

Ook wij zullen dan goed en bloed veil hebben voor de goede zaak, waarvoor de geallieerden strijden, ook wij zullen dan deel nemen aan de strijd voor vrijheid en recht, zoals wij thans al bereid zijn om daarvoor de grote financiële offers te brengen, welke van ons worden gevraagd en in de naaste toekomst nog in groteren mate van ons gevraagd zullen worden.

Ernstig is bij de aanvang van het nieuwe jaar de toestand, niet alleen voor ons Rijk, maar over de gehele wereld.

Maar niettemin is naar Mijn mening de toekomst op dit ogenblik hoopvoller dan een jaar geleden.

De Geallieerden strijden thans schouder aan schouder met de Amerikanen.

De Russen brengen met toepassing hunner oude, beproefde strategie Hitler en zijn horden gevoelige slagen toe.

Zij hebben door de Duitsers niet alleen te weerstaan, maar veel meer nog door hen tot de terugtocht te dwingen, een terugtocht, welke reeds nu en dan in een wilde vlucht oversloeg, het verhaal van de onoverwinnelijkheid van het Duitse leger tot een sprookje gemaakt.

In de door de Duitsers bezette gebieden groeit het verzet met de dag.

In Duitsland zelf schijnt er momenteel iets te rommelen, iets niet pluis te zijn.

Bekwame Generaals worden aan de dijk gezet en Hitler, waar haalt de man de militaire wetenschap vandaan, heeft het Oppercommando op zich genomen. Wij, zijn tegenstanders, kunnen daar niet dankbaar genoeg voor zijn.

Ik ben er van overtuigd, dat wij, geallieerden, bij de aanvang van het jaar 1942 het moment, waarop wij den vijand zullen neervellen, hem de vredesvoorwaarden zullen dicteren, een belangrijke schrede nader zijn gekomen.

God geve dat 1942 ons dat ogenblik brenge, dat in 1942 een einde aan deze rampzalige oorlog zal komen.

God geve dat 1942, in tegenstelling met de jaren 1939, 1940 en 1941 in de geschiedenis der Geallieerden met gouden letters geboekstaafd zal worden:

dat in 1942 Hare Majesteit Koningin Wilhelmina en de leden van Haar Koninklijk Huis, alsmede alle Nederlanders, die tegen hun wil in het buitenland vertoeven weer in een herrezen en vrij Nederland zullen kunnen terugkeren;

dat in 1942 de bewoners van het bezette deel van het Koninkrijk der Nederlanden van 's vijands tyrannie verlost mogen worden;

dat Gods zege ruste op de strijd, die leger, vloot, luchtmacht, koopvaardij en bevolking in Nederlands Oost Indië voeren en dat Suriname en Curaçao bespaard moge blijven voor vijandelijke aanvallen.

Dames en Heren, Ik eindig met u allen een welgemeend Zalig Nieuwjaar toe te wensen.

C u r a ç a o.

WIT VAN DE MENSEN.

Men zondigde tegen de verduistering.

Stiller dan anders is de oudejaarsavond in Willemstad voorbijgegaan. De gebruikelijke decoratie van dronken mensen lag treurig genoeg evenwel hier en daar langs de straten gedrapeerd. Dit nam niet weg, dat de serene stemming in het centrum der stad onaangetast was, toen het tegen middernacht liep. Biedt de stad anders omstreeks middernacht een luisterrijke aanblik door de vele illuminatie, ditmaal was alles duister. De duizenden waren nochtans toegestroomd en het zag wit van de mensen, toen even voor middernacht een keur van geestelijken op het balcon van het Vicariaatshuis verscheen, met in hun midden Z.H.E. de Apostolisch Vicarius, die naar vroom Curaçaos gebruik Zijn volk kwam zegenen bij de ingang des nieuwen jaars. Ofschoon het aanvankelijk scheen, dat de plechtigheid in zou boeten door de duisternis, heeft een zonde tegen het verduisteringsbevel alles toch weer goed gemaakt.

Enkele ogenblikken werd de verlichting op het balcon opgedraaid en terwijl de vergaderde scharen knielden of devoot bogen, verhief Z.H.E. zegenend de hand ten hemel. Rustig-statig strekte de kerkvoogd driemaal de zegenende hand over Zijn volk uit. De plechtigheid werd er nog grootser door, wijl zij in alle eenvoud, zonder verdere ceremonies of bekleding met gewaden plaats vond.

Direct hierna begonnen de sirenes van de boten te loeien, de bootjes van douane en haven gingen driest aan het spelevaren, hier en daar zondigde men nog eens tegen de verduisteringsbevelen, en de gehele nacht bleef het druk op de straten.

NEDERLANDS OUDEJAARSLOF TE GROOT KWARTIER.

Pater de Bruyn: „De wereld denkt niet na".

In een stampvolle kerk, waar ook de Landvoogd met Mevrouw Wouters aanwezig waren, is eergisteravond het oude jaar uitgeluid. Organist Christiaan Hulsebosch gaf eerst een orgelsolo ten beste op het nieuwe electrische orgel, waarna de kerkelijke zangen een aanvang namen, uitgevoerd door het bekende Nederlandse Mannenkoor o.l.v. Dirigent Cornelis Sengers. Vrijwel de gehele Nederlands sprekende katholieke bevolking van Willemstad en omgeving luisterde vervolgens naar de oudejaarsavondpreek van Pater Irenaeus Arnoud de Bruyn O.P., die uitging van het Schriftwoord: „De wereld is in grote droefheid gedompeld, wijl men niet nadenkt". Nadenken doet men genoeg, aldus de bekende prediker, maar dan is het over de verschrikkingen, die ons telkendage op allerlei wijze worden voorgehouden. Waar men niet over nadenkt, dat is over onszelf, en dàt is juist nodig, omdat het ons terugvoert naar de schepping. Wij zijn geschapen naar Gods beeld en door ons daarbij te bepalen kunnen wij Gods beeld in ons doen groeien. Daar moet het heen, willen wij een betere wereld verwachten. De volle gestaltemaat van Christus moet in ons zijn, maar hoezeer gelijken wij niet op torso's, overblijfselen van oude beelden waar armen en benen van verdwenen zijn. Christus ons middelpunt. Christus zelf onze figuur, dat is het waarom het moet gaan in 1942. Zien wij daarom op Christus, maar dan toch op den gekruisigden Christus, die door Zijn kruis de wereld verlost heeft. Amen.

De Pastoor der parochie, Pater Petrus D. Elie O.P., hield daarna nog een korte predicatie in het Papiaments voor zijn vele Curaçaose parochianen, die ook waren toegestroomd.

Een Te Deum met plechtige zegen door het Allerheiligste besloot de plechtigheid, waarna — zeer frappant moment — het koor het gebed voor de Koningin zong en het orgel het Wilhelmus speelde (tijdens het laatste bleven helaas de lummels zitten).

De vele Nederlands sprekende katholieken bleken uiterst dankbaar voor het vele wat speciaal voor hen door Pastoor Elie in zijn kerk voor hen gedaan wordt.

JAARSWISSELING OP DE ISLA.

Ir. Jan Noorduyn spreekt over dankbaarheid aan Engeland.

Woensdagavond jl. werd in de club Asiento door het orkest van het 2e bataljon van de Koninklijke Shropshire Lichte Infanterie en het Ido-orkest een concert gegeven. De zaal, die bij de aanvang reeds vol was, werd bij het naderen van het middernachtelijk uur steeds voller, zodat weer eens te meer bleek, dat de Asiento-club veel en veel te klein is voor de Isla. Om 23.30 uur verscheen Ingenieur Jan Noorduyn, Directeur van de CPIM en CSM ten tonele tot het houden van zijn reeds traditioneel geworden oudejaarsrede. De zaal was toen meer dan stampvol, overal propten de employees bijeen (introducees waren toen nog niet eens aanwezig).

Natuurlijk waren alle Isla-hogen aanwezig, vergezeld van hun echtgenoten. Directeur Noorduyn hield zijn gevoelvolle gedachtenisrede over onze families in het bezette land. Hij stond stil bij onze vaders, moeders, vrouwen en kinderen, die ver van ons in Europa zijn. De Directeur hoopte, dat het weerzien thans niet te lang zou doen wachten. Ook was het zijn wens, dat er spoedig gelegenheid zou komen, om de kinderen van hier naar Nederland te kunnen zenden, teneinde hun een echt-Nederlandse opvoeding te kunnen geven, teneinde hen echte Nederlandse kinderen te laten worden.

Een moment van biezondere plechtigheid was het, toen de Directeur de gebeurtenissen in de Oost releveerde en een minuut stilte gelastte ter herdenking. Voorts bracht Directeur Noorduyn dank en hulde aan de Koninklijke Familie, hij herdacht H.K.H. Prinses Juliana, die met de beide prinsesjes zo geheel alleen in Canada zit, hij gedacht Z.K.H. Prins Bernhard, die op zo uitnemende wijze der Nederlandse regering in Londen bijstaat. Verder bracht de Directeur hulde aan Engeland, aan Amerika („dat arsenaal"), en wel in het biezonder aan de olie-directie in Londen voor haar beleid in deze tijden.

Donderend klonk het applaus door de zaal, toen Directeur Noorduyn ophield te spreken. De volksliederen van De Nederlanden, Groot Britannië en de Verenigde Staten weerklonken. Om 23.58 uur zette men het Oudejaarsavondlied „Uren, dagen, maanden, jaren, vliegen als een schaduw heen" in, waarna ook het „Auld Lang Syne" gespeeld werd.

Na het slaan van twaalven ontstond plotseling de jolige stemming, die men bij de ingang van een nieuw jaar op de Isla gewoon is, omdat men er zo ongeveer allen als broertjes en zusjes bijeen leeft. Het feest begon toen pas goed en tot half 6 in de morgen bleef de muziek (twee orkesten, elk een half uur en dan omwisselen) spelen.

REDE VAN DR. GOSLINGA.

Gisteravond heeft Dr. Wybojan Goslinga een radio-rede gehouden, waarvan als hoofdthema het „geduld" gekozen was.

De spreker sprak de hoop uit, dat het nieuwe jaar voor ons voorspoedig zou zijn en liet zijn blik teruggaan over 1941. Dr. Goslinga merkte op, dat wij nog midden in de orkaan zitten en dat er nog veel zal geschieden alvorens de vrede bereikt is. Nochtans was hij ervan overtuigd, dat wij optimistischer mogen zijn dan enige tijd geleden, alhoewel voor het komende jaar geduld onze grootste eigenschap zal moeten zijn.

De dag der vergelding van den nazie-god zal zeker komen. Hoewel het Duitse volk aan hem geknecht is, aanbidt niemand hem. Integendeel wachten de verdrukten op de dag der bevrijding.

In zijn rede, die enige gelijkenis toonde met die van Winston Churchill enkele dagen geleden voor het Canadese Parlement uitgesproken, liet Dr. Goslinga de tegenstelling uitkomen tussen de houding van Nederland en Frankrijk in deze oorlog.

De spreker wees verder op het verschil tussen de dictatoriale en democratische landen. Een rampspoed, zo zeide hij, is gevaarlijk voor dictatoriale landen, doch is voor democratische landen slechts een aansporing tot meer eenheid en een grotere inspanning. Hierbij stelde hij de Koningin tot voorbeeld en haalde enkele woorden aan van de Vorstinne: **Wees één, doe uw plicht, daar al onze inspanning nodig zal zijn voor de eindvictorie.**

De spreker eindigde met een gedicht van de Genestet over „Geduld".

POSTVERZENDING NAAR NEDERLAND.

Comité Nederland schrijft ons:

Van wel ingelichte zijde in Venezuela ontvingen wij de mededeling, dat de Posterijen der Verenigde Staten van Noord-Amerika geen mail meer aannemen voor doorzending naar Duitsland en door Duitsland bezet Europa.

De enig mogelijke weg blijft dus via een neutraal land in Europa: Portugal, Zweden, Zwitserland.

Indien het ons gelukt een nieuw tussen adres te vestigen, zal dit bekend worden gemaakt.

Voorlopig echter zoeke ieder voor zichzelf.

LUCHTMAIL NAAR NEDERLANDS INDIË.

Naar postautoriteiten mededelen blijft voorshands de mogelijkheid open tot het verzenden van luchtmail naar Nederlands Indië, onbezet China en de Westelijk daarvan gelegen landen daaronder begrepen Turkije. Verzending per zeepost naar die landen is onzeker geworden.

ALGEMEEN FEESTPROGRAMMA ZUSTERS FRANCISCANESSEN VAN ROOSENDAAL.

Maandag 12 Januari 1942.

7 uur: Pontificale H. Mis in de patio van het St. Martinusgesticht.

18.30 uur: Receptie in de patio van het St. Martinusgesticht.

Aanbieding feestgave door den Voorzitter van het Comité. Redevoeringen te houden door verschillende sprekers, waaronder feestrede door Mr. Dr. Ch. de la Try Ellis. Een en ander afgewisseld door cantate's te zingen door Fraters-mannen- en jongenskoor (Jongenskoor „Zingende Jeugd"), onder leiding van de Fraters Canutus en Fidelius.

Dinsdag 13 Januari 1942.

6.30 uur: Gezongen H. Mis (Oudleerlingen van de Zusters in het St. Annaschool in de kapel van het St. Martinusgesticht).

8 uur: Aubade door de schoolkinderen aan de Zusters in het St. Martinusgesticht (onder leiding van Frater Canutus), gevolgd door tractatie van de kinderen.

16.30 uur: Toespraken, Cantate's en toneelstukjes op te voeren door de meisjesleerlingen der diverse scholen, in de patio van het St. Martinusgesticht.

Woensdag 14 Januari 1942.

7.30 uur: Plechtige Requiem-Mis op te dragen voor de overleden Zusters (Cathedraal).

19 uur: Toneelstuk op te voeren door de Vereniging „Veritas" in Habaai.

Donderdag 15 Januari 1942.

19.30 uur: Uitvoering door het Curaçaos Philharmonisch Orkest en een Mannen- en Jongenskoor, alles onder leiding van den Heer Rodolfo Boskaljon, in het Briontheater.

Vrijdag 16 Januari 1942.

7 uur: Plechtige H. Mis, gezongen door de internen-kwekelingen van het St. Martinusgesticht (Cathedraal).

DE CONSCIENTIESTEEG.

Hulde aan Ir. Groote.

Als de conscienties van allen, die aan de Conscientiesteeg wonen zo geplaveid zijn of worden als de steeg zelf, dan staat er het goed voor. „Erunt asperas in vias planas".

Sedert 3 November heeft O.W. een lawaai ontketend in de nauwe steeg zonder weerga. Maar het resultaat is er dan ook naar. Een mooi geplaveide weg, een asfaltpleintje voor de burelen van de Paulus-drukkerij en de Redactie van „Dagblad Amigoe di Curaçao", riolering voor de huizen rondom. Het is een lust voor het oog, en nog meer voor de voet.

Als biezonderheid kan nog worden vermeld, dat blijkens de verklaringen van Ir. Groote het gebouw van „Dagblad Amigoe di Curaçao" op het hardste stukje rots van het gehele eiland staat. Waarop de Amigoe al niet onwrikbaar gegrondvest staat!

Maar aan Ir. Groote een woord van dank en hulde, dat hij ons zo het nieuwe jaar liet ingaan. Precies op Oudejaarsmiddag kwam het gereed. Het is alles magnifiek.

Geruchten doen de ronde om de straat van naam te doen veranderen. **Amigoe-Boulevard** wil men deze avenue thans noemen.

SPORT - RUBRIEK

Officiële Mededelingen

van

"De Curaçaose Voetbalbond".

WEDSTRIJD PROGRAMMA

MUNDO NOBO

Zondag 4 Jan. 1941: A-Klasse	S.U.B.T. 1 — Hercules 1 (Ankoné)
Zondag 4 Jan. 1941: C-Klasse	S.U.B.T. 3 — Jong Curaçao 3 (H. Rog)
Zondag 11 Jan. 1941: A-Klasse	Jong Holland 1 — Transvaal 1 (Elfrink)
Zondag 11 Jan. 1941: B-Klasse	D.T.S. — Hercules 2 (H. Rog)
Zondag 18 Jan. 1941: A-Klasse	S.U.B.T. 1 — Jong Curaçao 1 (Visser)
Zondag 18 Jan. 1941: Juniores vriends.	Jong Holland Jr. Jong Curaçao Jr. (H. Rog)
Zondag 25 Jan. 1941: A-Klasse	Hercules 1 — Transvaal 1 (Ankoné)
Zondag 25 Jan. 1941: B-Klasse	S.U.B.T. 2 — Arsenal (L. Willems)

RIO CANARIO.

Zondag 4 Jan. 1941: A-Klasse	K.S.L.I. 1 — Jong Curaçao 1 (J. Pengel)

SCHERPENHEUVEL.

Zondag 11 Jan. 1941: A-Klasse	Scherpenheuvel 1 — Volharding 1 (Jesurun)
Zondag 25 Jan. 1941: A-Klasse	Scherpenheuvel 1 — Jong Curaçao 1 (Pengel)

KAMP SUFFISANT.

Zondag 11 Jan. 1941: B-Klasse	K.S.L.I. 2 ' Jong Curaçao 2 (A. van Loon)
Zondag 18 Jan. 1941: B-Klasse	K.S.L.I. 2 — Arsenal (A. van Loon)

De A-Klasse wedstrijden beginnen om 16.15 uur precies, de met * aangegeven wedstrijden beginnen om 14.15 uur precies.

De Juniores wedstrijden beginnen om 10 uur

DUUR van de A-Klasse, Res.A-Klasse, B-Klasse en C-Klasse wedstrijden 2 maal 45 minuten.

DUUR van de juniores wedstrijden 2 maal 30 minuten.

AAN ALLE B-KLASSE SCHEIDSRECHTERS.

Met het oog op de vroeg invallende duisternis heeft het Bestuur besloten alle B- en C-klasse wedstrijden, die aan de A-klasse wedstrijden voorafgaan, precies om 16.— uur te stoppen.

De heren scheidsrechters worden verzocht hieraan streng de hand te houden.

HET BESTUUR.

VERENIGINGSNIEUWS.

— **St. Thomas Kring:** De vergadering van hedenavond is uitgesteld.

Zondag as. om 7 uur gemeenschappelijke H. Mis.

CHÈQUE-KOERSEN.

De Plaatselijke Banken noteren de volgende koersen:

	Inkoop.	Verkoop.
Batavia	99.50	100.50
Paramaribo	99.50	100.50
Caracas	49.50	51.50
New York	1.8850	1.9050
Londen	7.55	7.65
Zürich	—	47.—

Curaçao's voornaamste gebeurtenissen in 1941.

1 Januari: Rustige viering van Nieuwjaar te Willemstad.
2 Januari Dr. Belmonte houdt lezing over Finland.
16 Januari Het nieuwe Cinelandia wordt geopend.
22 Januari: Inwijding Nijverheidsschool voor meisjes.
26 Januari: Inzegening kleuterschool St. Martinusgesticht.
31 Januari — Curaçao herdenkt in stilte de verjaardag van H.K.H. Prinses Beatrix.
4 Februari: Het „Centro Social Católico" te Pietermaai geopend en ingezegend.
19 Februari: John Roosevelt, zoon van den President, bezoekt Curaçao.
21 Februari: Theater West End geopend.
22 Februari: Het beroemde Lenerkwartet geeft een concert in West End.
1 Maart: De „Amigoe di Curaçao" wordt dagblad.
9 Maart: Het Lago Sportpark op Aruba geopend.
25 Maart: Frère Apolinnaire toont aan, dat er in de grond van Aruba zoet water zit.
13 April: De Club de Gezelligheid viert het 70-jarig bestaan.
14 April: Op Brakkeput omhelzen twee jongelieden de kloosterlijke staat.
30 April: Curaçao herdenkt de jaardag van H.K.H. Prinses Juliana. Mr. De Niet, Procureur-Generaal van Suriname, arriveert op Curaçao.
1 Mei: Het Curaçaose elftal vertrekt naar Costa Rica.
8 Mei: Gouverneur Wouters bezoekt Aruba ter bestudering van de landbouwproblemen.
9 Mei: Staten van Curaçao zenden een brief aan den Gouverneur over het optreden van Bestuursgemachtigde Mr. H. J. Franke.
10 Mei: Kolonel Willem van den Donker herdenkt in „Dagblad Amigoe di Curaçao" de dag van 10 Mei 1940. In alle kerken en synagogen hebben herdenkingsdiensten plaats.
12 Mei: R.K. Militair Tehuis te Aruba door den Gouverneur geopend.
13 Mei: Frater Licinius viert zijn 50-jarig kloosterfeest.
24 Mei: Zusters Dominicanessen op Aruba vieren 100-jarig bestaan van de Congregatie.
26 Mei: Grootste auto van Curaçao wordt eigendom van Huize Don Bosco.
29 Mei: Mejuffrouw Elisabeth Wouters spreekt over de Curom over het doel van het Comité Zeemanshuis.
30 Mei: Enige gevallen van kinderverlamming doen zich voor.
31 Mei: De „Van Kinsbergen" maakt het schip „Winnipeg" buit.
1 Juni: Minister Welter arriveert op Curaçao.
2 Juni: Minister Welter op Aruba.
6 Juni: Pater Leo van Hegelsom O.P. ontslaapt in den Heer.
9 Juni: Minister Welter bezoekt Bonaire.
10 Juni: Minister Welter verlaat het gebiedsdeel.
16 Juni: De Staten van Curaçao in buitengewone vergadering bijeen. Gouverneur Wouters legt bij Koninklijke volmacht een verklaring af over het staatkundig bestel der Nederlandse gebieden.
Gezaghebber Wagemaker van Aruba viert zijn 12½-jarig jubileum.
21 Juni: De Gouverneur antwoordt de Staten over het optreden van Bestuursgemachtigde Franke (zie 9 Mei)
23 Juni: Bureau van den Vader der Kranten bestaat een jaar.
24 Juni: Kapitein Meyboom voor de Krijgsraad. R.K. Zeemanshuis bestaat 15 jaar.
30 Juni: De Paulusdrukkerij door Mgr. P. I. Verriet O.P. ingezegend.
5 Juli: Fair op Pietermaai geopend ten bate van de restauratie Rozenkranskerk.
10 Juli: Majoor Holdahl van de U.S.A.-Marine arriveert op Curaçao.
11 Juli: De zaak Curiel komt voor de Rechtbank te Aruba.
28 Juli: De St. Thomaskring bestaat 12½ jaar.
1 Augustus: Opening van de Prins Bernhard Fair te Villa Maria.
15 Augustus: Pater Irenaeus Arnoud de Bruyn O.P. is 25 jaar Gods Priester. Hij wordt benoemd door H.M. de Koningin tot Officier in de orde van Oranje Nassau.
21 Augustus: De Vereniging „Onze Vloot" bestaat 35 jaar.
4 September: Frater M. Ignatius, Hoofd van de R.K. Jongensschool te Wishi overleden.
6 September: 3 Curaçaose jongetjes (ong. 13 jaar) verdronken in het Schottegat.
15 September: Pater Lebuinus Tolenaar O.P. overleden.
17 September: Het Peter Stuyvesant College geopend.
25 September: Een Amerikaans watervliegtuig verongelukt bij St. Eustatius.
27 September: De Heer en Mevrouw Sprockel-Mommers vieren hun 25-jarig huwelijksfeest.
16 October: Comité Suriname-Curaçao alhier door Gouverneur Wouters opgericht.
21 October: De Staten van Curaçao richten zich in een telegram tot H.M. de Koningin voor een oplossing in het monetair probleem van Curaçao.
1 November: De Aruba Palmbeach Club geopend.
13 November: De Apostolisch Vicarius van Curaçao, Mgr. P. I. Verriet O.P., viert zijn 10-jarig jubileum.
17 November: Verkiezing der leden voor de Staten van Curaçao: Gekozen werden: Gomez, Sprockel, Römer, Desertine, Ellis, Kroon, Eman en Kwartsz
18 November: Curaçao neemt 84 vluchtelingen van de „Cabo de Hornos" op.
20 November: Gouverneur benoemt tot Statenleden: Arends, Martijn, Winkel, Senior en Vromans.
21 November: John Horris Sprockel 25 jaar als leraar aan de Hendrikschool verbonden.
26 November: De R.K. Vereniging voor volkshygiëne „Het Wit Gele Kruis" opgericht.
1 December: De Curaçaose winkelstand ontvangt het R-formulier betreffende de beperking der invoerquota.
3 December: Moeder Desirée van Zaquito viert haar 25-jarig Professiefeest.
10 December: Generaal Lopez Contreras, ex- President van Venezuela, op Curaçao.
16 December: De gedeeltelijke verduistering ingevoerd.
21 December: Inwijding van het nieuwe gedeelte van het R.K. Zeemanshuis door Z.H.E. Mgr. P. I. Verriet O.P.
23 December: Het corps V.K.C. bestaat 12½ jaar.
26 December: Plechtige opening van het R.K. Zeemanshuis door den Gouverneur.
31 December: Het oude jaar wordt in gedeeltelijke verduistering gevierd. Het is stiller dan anders. Om 12 uur zegent de Apostolisch Vicarius het Curaçaose volk van het balcon af van zijn paleis.

NEDERLAND.

MINISTER VAN BOEYEN MOET RUST NEMEN.

Minister Van Boeyen is op medisch advies gedwongen rust te nemen. Bij K.B. van 31 December is nu de waarneming van de departementen van binnenlandse- en algemene zaken tijdelijk opgedragen aan den minister van onderwijs, den heer Gerrit Bolkestein en die van het departement van oorlog aan den minister van defensie, vice-admiraal Johannes Th. Fürstner (Londen, G.P.D. 2.1).

UITREIKING VAN ONDERSCHEIDINGEN.

Luitenant ter Zee H. C. J. Coumou heeft het bronzen oorlogskruis ontvangen, omdat de duikboot, die onder zijn commando staat, onder zeer gevaarlijke omstandigheden een vijandelijk transportschip en een tanker onder de Oostkust van Malakka tot zinken bracht. Kwartiermeester C. de Wolf kreeg dezelfde onderscheiding. Zijn duikboot deed vier Japanse transportschepen zinken, liep zelf op een mijn en zonk. De Wolf hield zich 35 uur drijvende tot hij eindelijk werd opgepikt.

Andere onderscheidingen werden uitgereikt aan marine-vliegers, wegens verrichte heldhaftige daden (Batavia, G.P.D. 2.1).

EEN EXTRA APPLAUS.

Gedurende een hier gisteren gehouden troepenschouw kregen de Nederlandse eenheden een extra-luid applaus en de Nederlandse vlaggen verwekten grote geestdrift bij de toeschouwers. Prins Bernhard en vice-admiraal Johannes Th. Fürstner waren op de eretribune. Admiraal Sir Edward Evans huldigde in een enthousiaste toespraak bondgenoot Nederland. De menigte bracht daarop Prins Bernhard een geestdriftige ovatie (Londen, G.P.D. 2.1).

BUITENLAND.

COMMUNIQUÉ VAN SINGAPORE.

Het communiqué van het Britse Hoofdkwartier te Singapore luidt als volgt: „Aan het Perakfront bestaat er contact met kleine groepen van den vijand. Er is enige beschieting geweest. Een onzer compagnieën bracht met steun van de artillerie ongeveer 100 ongevallen toe aan den vijand en vernietigde een kleine vijandelijke opslagplaats voor ammunitie. Onze verliezen zijn gering.

Bij Kuantan werden de gevechten voortgezet. Enkele luchtaanvallen hadden plaats op Port Swetenham op 30 December, waarbij enige schade aan militaire objectieven werd toegebracht. Geen schade werd veroorzaakt aan het vliegveld. Vijandelijke vliegtuigen voerden nog enkele aanvallen uit op onze verbindingslinies. Lichte tijdelijke schade werd aangericht. In de afgelopen nacht werden 2 luchtaanvallen op Singapore door den vijand ondernomen. Lichte schade werd aangericht aan burgerlijke bezittingen.

Tot nu toe werden 17 doden of gewonden gerapporteerd onder de burgers. Er hadden geen ongevallen plaats onder de militairen en er werd geen schade aangericht aan militaire objectieven. Gisteren voerden onze vliegtuigen normale patrouille- en verkenningsvluchten uit. Volgens ontvangen inlichtingen is het grootste deel van onze troepen met succes teruggetrokken uit Serawak en in contact met de Nederlands Oost Indische strijdkrachten in het Westen van Borneo" (Singapore, (AP) 1.1).

ALLERLAATSTE NIEUWS.

Het communiqué van Batavia deelt mede, dat 1 oorlogsschip, behorende aan de Noordamerikaanse strijdkrachten, die samenwerken met de Nederlandse marine, aangevallen werd door Japanse vliegtuigen in het Noordelijk deel van de Indische Archipel zonder „ernstige schade" geleden te hebben. Gisteren bombardeerden 3 Japanse vliegtuigen de Oostkust van Sumatra in een poging om de bevolking te terroriseren. Laboean en Bilik werden aangevallen. Andere Japanse vliegtuigen bombardeerden en beschoten Amoerang op het eiland Celebes en Bobo in Nieuw Guinea waar 1 volwassene en 2 kinderen werden gedood en 2 volwassenen en 12 kinderen gewond werden.

Een zegsman van het Chinese leger deelde mede, dat Chinese troepen Burma zijn binnengetrokken en onder commando zijn gesteld van Generaal Wavell. De zegsman zeide, dat zij werden gezonden op Brits verzoek, niettegenstaande de Japanse pogingen om de Chinese strijdkrachten te immobiliseren door aanvallen op verscheidene fronten. Het aantal werd niet genoemd.

Washington meldt in een spoedbericht, dat Japanse eenheden Manilla binnenrukten om 1 uur E.S.T. en de stad bezetten. Voorts deelde het communiqué van het oorlogsdepartement mede, dat alle U.S.A.- en Philippino-troepen zich reeds verschillende dagen geleden uit de stad terugtrokken, waarbij alle defensie-installaties werden verwijderd of vernield.

De stad moest worden prijs gegeven, werd nader medegedeeld, doch de tegenstand, welke den Japansen troepen wordt geboden, is niet verminderd. U.S.A.- en Filipino-troepen nemen sterke posities in ten Noorden van de stad, terwijl de Manilla-baai nog hecht in handen is van de Noordamerikanen, waar de fortificaties het gebruik ervan door de gele duivels beletten. De Japanse luchtactiviteit was minder krachtig dan enige dagen geleden.

BARDIA IN BRITSE HANDEN.

Ons Hoekje.

Dit zullen de Dames lezen.

DE VROUWEN MAKEN MUNITIE.

Crystal Pudney maakte onlangs een tocht door Engelands munitiefabrieken. Zijn relaas geeft ons, lezeressen, een inzicht, hoe de vrouwen van Engeland medewerken aan de oorlogvoering en uiteindelijk aan de overwinning. Het is voor velen onzer een beschamend voorbeeld, want: wat doen wij?

Onder alle Britse vrouwen, die in dienst van het vaderland zijn, staan zij, die munitie maken, zeer zeker op de eerste plaats. Toen ik een tocht door de industrie-centra van het Noorden, de Midlands en het Zuiden maakte, was de omvang van dit werk een openbaring voor mij. Elke fabriek, die ik bezocht, geeft hetzelfde beeld te zien: duizenden en duizenden vrouwen, in haar goed zittende werkpakken, achter de werkbanken en in de werkplaatsen, terwijl haar gezang boven het gedreun der machines uitklinkt.

Ik heb ze geweren en kogels, omhulsels voor granaten en versperringsballons zien maken; vrouwen, die de nauwkeurig luisterende tijdbuisjes op de luchtafweergranaten monteren; meisjes, uit Lancashire, die snelheidsmeters voor vliegmachines maken; meisjes, die de geodetische instrumenten van een Wellington-bommenwerper bevestigen; meisjes in de vernisafdeling, schrijlings zittend op de met canvas bedekte vleugels, bezig de bekleding vast te naaien — ik heb vaardige vrouwenhanden het „Bull's eye" (rond onderscheidingsteken) op onze gevechtsvliegtuigen zien schilderen.

Deze vrouwen spelen een onbekende rol, zonder uniform, zonder bepaalde beloning voor dapperheid en verdienste. Slechts de harde, onveranderlijke twaalfurige werkdag, de overuren, de verduisteringen en geen vrije Zondag, dàt is haar bestaan.

Toch is hier geen sprake van „dienstplicht", zoals in Duitsland. Vrijwillig tekenen ze hiervoor, vrijwillig maken ze overuren en geven ze haar vrije dag er aan. Een groot aantal dezer arbeidsters is pas 18 of 20 jaar oud, meisjes die vóór de oorlog een vrolijk leventje hadden, met de film, een dansavondje en het Zondagse uitstapje om over te praten. Dat is nu afgelopen! Evelyn, een van de arbeidsters bij de luchtwapenfabricatie, zei tegen mij: „Na een 12-urige werkdag heb ik alleen nog maar zin om te gaan slapen... bovendien heeft de verduistering aan onze sociale plichten een eind gemaakt!".

Zo is het dus maar ál te waar, dat de werkende vrouwen in Engeland weinig tijd hebben voor luieren en plezier maken in deze oorlog. En denkt u, dat ze dat erg vinden? In het geheel niet!

Het enige dat waarde voor haar heeft is, dat de oorlog gewonnen wordt. Natuurlijk zou het, als ze haar werk niet prettig vonden of als het haar ging vervelen, anders zijn, maar ook het geld speelt hier een grote rol. De arbeidslonen kunnen een vergelijking met de lonen van winkelmeisjes of dienstboden gemakkelijk doorstaan. Een jonge arbeider in een munitiefabriek maakt gemiddeld £ 2 tot £ 3 10s. per week, met stukwerk zelfs nog meer en er zijn er nog, die beter betaald worden... bekwaamheid, ondervinding en het maken van overuren doen elke week de geldbuidel zwellen.

Ik heb critiek gehoord op het feit, dat de arbeidsters in de munitiefabrieken een beter salaris ontvangen dan de vrouwen die bij de hulpdiensten werken; maar, wat wordt er al niet van haar verwacht? Iedereen, die in deze tijd een fabriek bezoekt, zal er zich bewust van zijn, dat er geen werk voor vrouwen bestaat dat zo veeleisend is als een 11 of 12 urige werktijd bij de oorlogsproductie. De hitte, de gloed van de booglampen, de lucht van chemicaliën, het dreunen en trillen der machines, de voortdurende inspanning om de productie op een bepaald niveau te houden — dàt is haar leven. Als je aan de lopende band werkt, kun je nooit de aandacht voor je eigen werk laten verslappen, omdat dan honderden andere meisjes verderop aan de werkbanken zouden ophouden. Van stukwerk moet je een bepaalde hoeveelheid per dag afleveren — maak je méér, dan betekent dat extra-geld. De meisjes, die ik er over sprak prefereren stukwerk, omdat het je een persoonlijke kans biedt.

Wat betreft het leven in de fabrieken, de meeste vrouwen dragen mutsen en overalls of werkpakken; mutsen, omdat er ongelukken kunnen gebeuren als de „permanent" van de meisjes in de machines verward zou raken; werkpakken voor de arbeidsters bij de luchtwapens, die vleugeldelen vastnagelen of de hele dag in een cockpit schilderwerk verrichten. In vele fabrieken mogen de vrouwen roken of voedsel en thee gebruiken aan de werkbanken, uitgezonderd natuurlijk daar waar het gevaarlijk of schadelijk zou zijn voor het werk dat ze onder handen hebben.

De bloei der fabrieken neemt toe, al naar mate de oorlogsproductie opgevoerd wordt, en over het algemeen gesproken is dit sinds het uitbreken van de oorlog enorm.

Ik kan zeggen, dat in alle munitiefabrieken, die ik bezocht, de vrouwen werkelijk plezier in haar werk schenen te hebben en blij zijn dat ze „oorlogswerk" kunnen verrichten. Sommigen houden van verandering sommigen werken graag met vele anderen samen, weer anderen houden van machinaal werk, maar ze zijn het er al lemaal over eens dat het beter is dan kantoor- of huishoudelijk werk.

Er zijn er, die geschapen zijn voor fabriekswerk, maar voor anderen betekende het werken in de munitiefabrieken opnieuw beginnen met een nieuw vak. Meisjes die in de huishouding hielpen, naaisters, barmeisjes en typisten, allen tekenden er voor. Meisjes uit het Noorden gingen naar het Zuiden en omgekeerd, al naar gelang haar werk daar gebruikt kon worden.

Meisjes van nog geen 20 jaar, vrouwen van soldaten, moeders met kinderen, zelfs grootmoeders en een groot percentage veteranen-vrouwen, die in de vorige oorlog ook al munitie maakten (ik sprak verschillende „ploegbazinnen", die in 1914 leerling waren), vrouwen, die aardige kleine villas bewonen, vrouwen uit de armste achterbuurten in het Noorden, meisjes die alleen in een vuile en sombere omgeving wonen, al deze vormen het „go-to-it" - leger, waar zoveel van afhangt.

Er zijn op het ogenblik naar ongeveer 1.700.000 vrouwen in de industrie ingeschakeld, de meesten van haar namen de plaats van de mannen in. Dit keer heeft men berekend, dat 4.000.000 vrouwen werk in de fabrieken kunnen vinden... en we hebben pas twee jaar oorlog!

Vele fabrieken hebben het huwelijksverbod opgeheven, omdat er zoveel werkkrachten nodig zijn, want niet alleen is de productie zo toegenomen, maar de vrouwen vervangen de mannen in alle soorten van werk. Er werken nu vrouwen aan machines en bij andere takken van bedrijf, waarvoor nog nooit een vrouw gebruikt werd.

Natuurlijk zal er altijd moeilijk werk, waarvoor men geschoolde arbeiders nodig heeft, zoals bijv. machine-bouw enz. blijven bestaan, werk dat onmogelijk door vrouwen gedaan kan worden. Over het algemeen heeft het fabrieksmeisje slechts één eenvoudige handeling te verrichten en als ze die eenmaal kent, is er niet zoveel ervaring voor nodig. Onnauwkeurigheid moeten natuurlijk steeds vermeden worden.

De munitie-arbeidsters moeten soms zeer minutieus werk doen, dikwijls met behulp van een microscoop, en elk onderdeel wordt op nauwkeurigheid getest en onderzocht.

Lange tijd hebben vrouwen in nachtploegen gewerkt en sedert mr. Morrison's „call for arms" — dat de fabrieken 24 uur moesten draaien, 7 dagen per week — geven de vrouwelijke arbeiders er haar vrije Zondag en zelfs haar jaarlijkse vacantie aan! Nadat maanden lang onder zulk een hoge druk gewerkt was, hebben de directeuren zich gerealiseerd, welk een ongelooflijke krachtsinspanning dit vergt, en nu proberen ze om regelmatige rustperioden voor de arbeidsters te organiseren. In sommige gevallen (hoewel dit niet officieel is) geven ze nu 3 of 4 dagen vacantie.

Ongeveer vijf weken geleden ging ik naar een wapenfabriek in het Noorden, waar ik de vrouwen in een staat van grote opwinding aantrof, omdat ze plotseling 3 dagen vrij hadden gekregen en in het vervolg ook elke Zondag. Een jonge vrouw, die instrumenten moest controleren, zei: „Het vorig jaar zou ik voor 3 dagen vacantie mijn neus hebben opgetrokken, maar dit jaar lijkt het me te mooi om waar te zijn, maar ik weet dat ik het verdiend heb! Dit werk heeft me wel geleerd frisse lucht te waarderen... we kunnen er zo weinig van genieten in deze tijd en op mijn vrije Zondag neem ik een bus naar buiten en breng daar mijn dag door"! Dit alles deed mij aanzien, van hoeveel belang het is voor deze vrouwen, die in een bedompte omgeving werken de hele dag, regelmatig wat rust en slaap te hebben en van de frisse lucht te kunnen genieten.

In elke fabriek, die ik bezocht, heb ik aan de gezondheidscommissie gevraagd, hoe de arbeidsters tegenover de luchtaanvallen stonden. Ik heb gepraat met de doctoren en de verpleegsters en telkenmale kreeg ik hetzelfde antwoord — de arbeidsters gedragen zich prachtig, geen hysterie, geen paniekstemming, ze zijn even kalm als het manvolk.

In een fabriek in het Noord-Westen kregen 1600 meisjes de „Keep-at-it"-onderscheiding, omdat ze gedurende een luchtaanval hadden doorgewerkt. De directie heeft uitgerekend, dat ze, door een uitkijkpost op het dak te plaatsen, in 13 dagen tijds 40.000 werkuren uitspaarde. Als het alarmsignaal gaat, gaan ze kalm naar de schuilkelders, al zingend en met haar breiwerkje bij zich. Er zijn zelfs vrouwen, die gevraagd hebben of de machines niet in de schuilkelders geplaatst zouden kunnen worden, zodat ze daar met haar werk zouden kunnen voortgaan. Dit is de vechtersgeest van 1941, dit is het nieuwe leger waarvan zoveel afhangt.

HET AMIGOE RECEPT VAN DE WEEK.

Havermoutschoteltje (6 pers.)

Ongeveer 100 gram havermout, 1½ l. melk, een mespuntje zout, 2 eieren, 100 gram suiker.

Kook op de gewone wijze havermoutpap.

Roer er van het vuur de eierdooiers, die met de suiker geklopt zijn, voorzichtig doorheen. Klop het eiwit zo stijf mogelijk, vermeng dit zo luchtig mogelijk met het overige mengsel en doe de massa in een vuurvaste schotel.

Zet het schoteltje in de oven en laat het mengsel goudgeel van kleur worden. Dien het toetje daarna zo heet mogelijk op.

De Staten van Curaçao

Zitting van 30 December 1941.

Bij de „Ingekomen Stukken" verwelkomt de voorzitter de Gemachtigden van het Bestuur, de heren **H. J. Franke en W. Gauw.**

De behandeling der 2e Suppletoire Begroting verliep vlot.

De heer Franke voert een wijziging in, doordat hij ruim ƒ 79.000, die bij de behandeling van de 1ste suppletoire begroting 1941, als zijnde het batig saldo van een begroting, niet konden worden gebruikt om als bijdrage te dienen bij de steun aan de Rijksbegroting voor de oorlogsvoering, naar het pensioenfonds gingen, weder overbrengt naar de bijdrage voor steun aan de Rijksbegroting voor de oorlogvoering.

De heer **Martijn** verzoekt om de brug om 12 uur een kwartiertje dicht te laten, opdat het grote verkeer dan zou kunnen passeren. Het lid is van mening dat dit kwartiertje geen nadeel zal bezorgen aan de scheepvaart.

De heer **Gauw** gaf later hierop antwoord, dat het wachten van de schepen wel degelijk van invloed was en bovendien zou een aantal wachtende schepen voor de haven een prachtig doelwit zijn voor een vijandelijke duikboot. Het is misschien nu nog niet zo duidelijk sprekend, maar het **gevaar** is er. Toch zal de gemachtigde het verzoek aan den Gouverneur **overbrengen.**

De heer **Plantz** leest zijn rapport voor over zijn reis naar Aruba, om ter plaatse te onderzoeken of de auto toelage voor de loodsen noodzakelijk was. Hij en Dr Arends zijn echter na de gedane onderzoekingen alsnog van mening, dat één toelage niet nodig is. De loodsen wonen op zeer korte afstand van de loodsboten.

Ook leest de heer Plantz nog een brief vóor van den heer Smit, directeur van de Lago, aan den havenmeester W. Gauw, waarin met klem wordt aangedrongen een autotoelage te verstrekken, omdat dit voor een snelle scheepvaart nodig is.

De bestuursgemachtigde **Gauw zegt,** dat de brief van den heer Smit aan duidelijkheid niets te wensen over laat. Er moet tijd bespaard worden. De werkzaamheden zijn zodanig, dat een autotoelage nodig is. De loodsen gaan met hun auto naar de steiger, waaraan het schip ligt en worden dan **later door** het loodsbootje in zee weer opgenomen. Dit geeft een grote tijdsbesparing. Anders zouden zij met het **loodsbootje** ook gebracht moeten worden naar de steiger. De bestuursgemachtigde raadt aan het voorstel aan te nemen.

Na nog enig heen en weer gepraat komt de 2e Suppletoire Begroting in stemming en wordt aangenomen.

De heer Rustige laakt katholiek schoolbestuur.

De heer **Jan Rustige** neemt het woord. Allereerst verklaart hij dat hij het ten zeerste betreurt, dat de cursus voor de onderwijzers 3e rang ernstig bedreigd wordt door eenzelfde cursus, die door katholieke zijde begonnen is. De Gouvernementscursus werkte **toch goed.** De resultaten waren alleszins bevredigend.

Aan deze cursus gaven ook 4 katholieken les. Door de oprichting van een 3de rangs cursus van katholieke zijde is de status quo, die op onderwijsgebied bestond, verbroken. Te betreuren valt het, dat in deze tijd een Gouvernementscursus ten gronde zal moeten gaan en dat het separatisme hoogtij viert. In deze tijd moet men als **één** man achter het Gouvernement staan.

Wat de hoofdactecursus betreft, moet vermeld worden, dat bij de behandeling van de 1e Suppletoire Begroting 1941 duidelijk naar voren is gekomen, dat het gouvernement met een hoofdactecursus zou willen beginnen. De toestemming van de regering te Londen werd verkregen voor 4 jaren. De uit te reiken acte zou gelijkwaardig zijn aan een dusdanige acte in Nederland. Het Bestuur kon echter het plan tot het oprichten van een hoofdactecursus niet verwezenlijken, omdat het katholieke schoolbestuur bezwaren maakte. Dit schoolbestuur wenste een subsidie voor een eigen cursus. Dit kon het Bestuur niet aanvaarden en de cursus kwam niet tot stand. Slechts bij deelneming van allen zou er een cursus kunnen komen, die het land geen geld zou kosten. Er is ernstig gewaarschuwd tegen de plannen van het katholieke schoolbestuur.

In „Dagblad Amigoe di Curaçao" verschenen onlangs een mededeling en enige advertenties, waaruit bleek, dat de katholieken een eigen hoofdactecursus zouden beginnen.

Deze houding is een nieuw bewijs van niet-begrijpen van het standpunt van het Bestuur. Dat het enge standpunt van het katholieke schoolbestuur hoogtij viert, is zeer te betreuren.

Spreker vreest, dat de te openen cursus niet de hoogste waarborgen biedt, die verlangd kunnen worden. Dit te meer daar het Bestuur vroeger reeds mededeelde, dat voor het zeer moeilijke hoofdacte-examen leraren zullen gebruikt moeten worden, die zelf les gegeven hebben. Andere leraren zullen immers moeilijk te vinden zijn.

Dit bezwaar geldt niet bij de derde rangscursus.

Het tot stand brengen van deze cursus zal grote financiële lasten meebrengen voor 's lands kas. Daar zijn duizenden mede gemoeid. Hij verzoekt derhalve de volgende brief aan den Gouverneur te richten.

„Tijdens de behandeling der 1ste suppletoire begroting 1941 kwam het vraagstuk van het al of niet oprichten van een Gouvernements-leergang voor de Hoofdacte ter sprake, zowel in de gewisselde stukken als tijdens de openbare behandeling.

Uitvoerig en duidelijk heeft het Bestuur in de Nota naar aanleiding van het Eindverslag zijn standpunt te dezen naar voren gebracht. Immers het Bestuur deelde daarin mede, dat het voorshands had afgezien van het instellen van bovengenoemde leergang, gezien het standpunt, dat door het Bestuur der R.K. scholen werd ingenomen. Dit schoolbestuur wenste **subsidie** voor een eigen R.K. cursus en zeide daartoe plannen te zullen indienen.

Dit standpunt was voor het Bestuur onaanvaardbaar, doch verhinderde tezelfder tijd het Bestuur zijn eigen voornemen ten uitvoer te brengen en wel naar het Bestuur meedeelde om de volgende twee redenen:

a. naar de mening van het Bestuur is het alleen mogelijk een **opleiding** voor de hoofdacte in het leven te roepen, welke een met Nederland gelijkwaardig peil verzekert, met inspanning van alle in het gebiedsdeel beschikbare krachten;

b. indien alle gegadigden deel zouden nemen aan één gouvernementele cursus, dan zou deze cursus zich zelf kunnen bedruipen en behoeft er geen beroep op 's lands kas te worden gedaan.

Subsidiëring van een biezondere R.K. cursus zou geld gekost hebben, terwijl de oprichting van een gouvernementele cursus met slechts enkele deelnemers ook geld zou gaan kosten.

Bij de openbare behandeling werd genoemd standpunt van Bestuurszijde nog nader toegelicht. De Statenleden, welke zich bij de openbare behandeling over deze materie uitspraken verenigden zich met het Bestuursstandpunt en spraken de hoop uit, dat het alsnog aan het Bestuur zou gelukken om tot overeenstemming te geraken. Dr. Da Costa Gomez bracht ten sterkste naar voren, dat hernieuwd overleg te dezen met de R.K. voormannen ten zeerste gewenst was, voor welk overleg zoals de gemachtigde van het Bestuur, de heer Goslinga, zeide, de deur wagenwijd openstond.

Uit een mededeling in de „Amigoe di Curaçao" van 27 December jl. alsmede uit bij herhaling in genoemd blad geplaatste advertenties blijkt, dat in Februari a.s. een R.K. hoofdactecursus zal worden geopend, waarvoor gegadigden worden opgeroepen.

Waar indertijd 31 personen zich voorlopig opgaven voor de te openen gouvernementele cursus en de Staten het in het belang van het Onderwijs, alsmede in het belang van de **gegadigden,** alsmede in verband met de financiële consequenties, welke aan deze materie voor 's Lands schatkist verbonden kunnen zijn, van grote betekenis achten dat voor de aanvang van bovengenoemde R.K. cursus het standpunt te dezen van het Bestuur volkomen duidelijk is, verzoeken zij Uwer Excellentie de Staten hieromtrent ten volle te willen inlichten en de onderstaande vragen daarbij te willen beantwoorden:

1. Heeft na de openbare behandeling van de 1ste suppletoire begroting 1941 overleg plaats gehad tussen het Bestuur en het R.K. schoolbestuur?

2. Indien ja, is hierbij overeenstemming bereikt? Zo er wel overleg heeft plaats gehad, doch geen overeenstemming is bereikt, wat was hiervan de reden (en)?

3. Is er door het R.K. schoolbestuur naar gestreefd inderdaad de medewering van **alle** op Curaçao beschikbare geëigende krachten te verkrijgen?

4. Acht het Bestuur, dat de hoofdactecursus, welke door het R.K. schoolbestuur in het leven wordt geroepen, die waarborgen biedt voor het peil van het te geven onderwijs, welke met de aanwezige leerkrachten op Curaçao te bereiken zijn?

5. Zal naar de mening van het Bestuur de opleiding aan genoemde cursus den curisten de waarborg bieden, dat voldaan wordt aan de door de Regering te Londen gestelde voorwaarden om gedurende een tijdvak van 4 jaar het hoofdacte-examen op Curaçao te mogen afnemen?

6. Verwacht het Bestuur dat de opleiding aan bovengenoemde cursus volwaardig zal zijn met de daaraan verbonden consequentie van **gelijk**waardigheidserkenning van de uit te reiken acte met de Nederlandse hoofdacte?

7. Is het Bestuur bereid zijn standpunt omtrent deze materie in het algemeen thans nogmaals uitvoerig uiteen te zetten?

De heer **Sprockel** zegt, dat het ook hem als leider van de Gouvernementscursus spijt, dat de 3e rangscursus zou ophouden, doch men moet het standpunt van de andere zijde ook bekijken. Uit de cijfers blijkt duidelijk, dat de meerderheid der cursisten katholiek is. Nu er geen onderwijzers meer uit Nederland komen, heeft het biezonder onderwijs behoefte aan zulk een cursus. Twintig jaar geleden bestonden er naast elkaar 2 cursussen. De nu bestaande gouvernementscursus werd in 1934 opgericht. Spreker hoopt, dat er een manier gevonden worde, dat ook jongelui van andere richting gelegenheid zullen krijgen een cursus te volgen.

De heer Rustige sprak over grote financiële bezwaren, die er gemoeid zouden zijn met de hoofdactecursus, wanneer er zoveel zouden slagen. Dit bezwaar geldt voor beide cursussen. Doch dit is geen bezwaar, want dit komt het onderwijs ruim ten goede. De heer Sprockel besluit met de hoop uit te spreken, dat het gouvernement duidelijk de waarde van het te behalen diploma bij de katholieke hoofdactecursus zal bepalen.

De heer **Rustige** neemt nogmaals het woord en zegt, dat het in normale tijden principieel juist is een biezonder cursus op te richten.

Maar wat principieel juist is, is altijd nog niet wenselijk in alle omstandigheden uit te voeren. In het jaar 1934 was er blijkbaar geen behoefte aan een katholieke cursus en werd er geen bezwaar gemaakt. Maar in deze tijd, nu alles gedaan moet worden om een eenheidsfront te verkrijgen, is er plotseling een behoefte. Spreker wil in geen geval het principiële recht bestrijden. Hij is zelf een voorstander van biezonder onderwijs. Onder de huidige omstandigheden is een dergelijke houding echter zeer te betreuren.

Met de financiële bezwaren bedoelde de heer Rustige te zeggen, dat de hoofdactecursus financiële bezwaren mede brengt voor het Bestuur, die dus ten volle gerechtigd is die waarborgen te eisen, als het ze nodig vindt, voor een zo hoog mogelijk peil van het examen. En het Bestuur heeft gezegd, dat slechts bij aanwending van alle beschikbare krachten dit peil te bereiken zou zijn.

De heer **Martijn** zegt met belangstelling naar den heer Rustige geluisterd te hebben. Zeer onsympathiek vindt hij het dat de heer Rustige zegt, dat bij de katholieken het separatisme hoogtij viert. De katholieken doen niets anders dan doorwerken op de basis, waarop zij altijd gewerkt hebben.

De heer **Rustige** verklaart nogmaals dat hij het principiële recht van de katholieken erkent, te meer daar hij zelf een voorstander van biezonder onderwijs is. Maar nu het katholieke schoolbestuur zich in deze tijden plaatst tegenover het Gouvernement, acht hij deze houding onjuist. Deze houding is onaanvaardbaar en hij vindt het niet onjuist te spreken van separatisme. In normale tijden zou hij het accent anders leggen.

Iedereen echter doet zijn best in deze tijden zich te scharen achter het Bestuur. Alles wat nationaal voelend is, staat achter het Gouvernement. De houding van het katholiek schoolbestuur in deze tijden is dan ook onsympathiek. Ook andere tekenen, zoals op sportgebied, wijzen er op dat de katholieken nieuwe wegen gaan bewandelen. Dit is in normale tijden principieel juist, maar in deze tijd is bovenal een eenheidsfront gewenst. Er wordt toch immers niets te kort gedaan aan de rechten en principen van de katholieken.

De heer **Martijn** verklaart, dat hij blij is te kunnen zeggen, dat de katholieken steeds achter het Bestuur gestaan hebben en hij blijft er bij, dat de woorden van den heer Rustige over het separatisme der katholieken hem zeer onsympathiek in de oren **klinken.**

De Staten besluiten vervolgens de brief aan den Gouverneur te zenden.

Prijsopdrijving.

De Heer **W. R. Plantz** vraagt het woord en wijst er op, dat de laatste tijd herhaaldelijk gevallen van prijsopdrijving zich voordoen, vooral in winkels aan het Waaigat. Hij wil daarom voorstellen een brief aan den Gouverneur te richten om daarop de aandacht te vestigen. Het Bestuur immers moet hiertegen maatregelen nemen.

Vooral in de winkels langs het Waaigat is het zeer erg. Er zijn gevallen, dat een prijs van f. 0.50 in twee dagen tijds steeg tot **f. 1.50.** Hierover zijn vele klachten en het wekt bevreemdend, dat het Bestuur nog steeds geen maatregelen genomen heeft.

De Heer **J. Rustige** wijst er op, dat ook op andere plaatsen dan alleen langs het Waaigat prijsopdrijving plaats vindt en wil dat duidelijk naar voren brengen in de brief.

Hierop staat de Heer **C. N. Winkel** op om te protesteren. Volgens hem zou de brief de indruk wekken, dat er over de hele linie prijsopdrijving plaats vindt en dat is zeker niet waar. Deze brief zou bij het Bestuur een verkeerde indruk kunnen wekken. De Heer Winkel verklaart, dat hij niet alles onderzocht heeft, doch hij weet zeker, dat er voor alle artikelen zeker geen sprake kan zijn van prijsopdrijving.

De prijzen der levensmiddelen zijn zeker niet opgedreven.

De **Heer Plantz** zegt, dat hij niet gezegd heeft, dat er bij **alle** artikelen sprake van prijsopdrijving is, doch er is prijsopdrijving en daar wil hij het Bestuur op attent maken.

Hierop besluiten de Staten de volgende brief aan Z. E. den Gouverneur te zenden.

„Het is opgevallen, dat in de laatste tijd een belangrijke prijsstijging, welke van dien aard is, dat zij de indruk maakt van prijsopdrijving heeft plaats gehad.

Nu is in artikel 4 van P.B. 1940 No. 44 bepaald, dat met betrekking tot het te koop aanbieden, verkopen, te huur aanbieden of verhuren van goederen en het verrichten van diensten, ten aanzien waarvan het bepaalde in de artikelen 2 of 3 (maximumprijsbepaling) geen toepassing heeft gevonden, prijsopdrijving verboden is, met **in artikel 11** de strafsanctie daarop.

In verband met deze bepaling nu lijkt het goed aan bovengemelde prijsstijging de aandacht te wijden.

De Staten nemen dan ook de vrijheid Uwer Excellentie te verzoeken daartoe het nodige te willen doen verrichten".

Commissie voor Staatkundige aangelegenheden.

De heer **Plantz** leest nu nog een brief voor om een wijziging aan te brengen in de pensioenregeling. Ook deze brief wordt door de Staten overgenomen.

De heer **Desertine** leest namens den heer Da Costa Gomez het volgende schrijven voor, dat eveneens door de Staten wordt overgenomen.

Met de inwerkingtreding van de Curaçaose Staatsregeling is wijziging gebracht in de wettelijke regelingsbevoegdheid en is de grondslag gelegd voor de verdeling van Curaçao in bestuursressorten en andere gemeenschappen.

Nu komt het den Staten voor, dat het niet alleen goed zou zijn, dat er gewaakt wordt voor de consequente doorvoering van de wijziging ten aanzien van bovengemelde regelingsbevoegdheid, doch ook, dat overgegaan wordt tot de uitwerking van de bepalingen met betrekking tot de bestuursindeling.

Instelling van een Commissie voor staatkundige aangelegenheden komt den Staten daartoe aangewezen voor.

Zij nemen daarom de vrijheid Uwer Excellentie de instelling van zulk een commissie met dat doel in overweging te geven".

De heer **Rustige** heeft nu nog een brief aan den Gouverneur over de defensie. Hierop verzoekt de voorzitter deze brief eerst met gesloten deuren te behandelen. Allereerst echter wil hij zijn oudejaarsrede houden, die wij reeds in de editie van 31 December afdrukten.

Na de beantwoording door den **bestuursgemachtigde** Franke ging de vergadering met gesloten deuren **verder.**

Op de zoals gewoonlijk schaars bezochte publieke tribune zagen wij Dr. W. Goslinga en den heer Meyer, directeur van het Peter Stuyvesant College.

VERDUISTERING.

De Algemeen Militair Commandant te Curaçao maakt bekend, dat op 7 en 8 Januari 1942 een luchtbeschermingsoefening zal worden gehouden op het eiland Curaçao, teneinde de uitvoering van de phasen C en D van de Openbare Bekendmaking van 16 December 1941 te controleren.

Deze oefening zal als volgt zijn ingedeeld:

1e. Op 7 Januari zal na zonsondergang phase C ingaan. Deze phase zal blijven bestaan tot 8 Januari te 20.00 uur.

2e. Op 8 Januari zal te 20.00 uur phase D ingaan. Op dat tijdstip zal het signaal „luchtalarm" door middel van de sirenes worden gegeven. Deze phase zal tot 22.00 uur op 8 Januari voortduren. Op dit tijdstip zal door middel van de alarmsirenes het „alles veilig" signaal worden gegeven. Daarna zal om 22.00 uur de phase C wederom van kracht zijn tot 24.00 uur.

3e. Op 9 Januari zal te 00.00 uur de phase B wederom ingaan. Op het signaal „luchtalarm" behoeven de bij de Luchtbeschermingsdienst ingedeelde personen **niet naar de hun toegewezen posten toe te gaan.** De aandacht wordt nog gevestigd op het gestelde onder D van de Openbare Bekendmaking waarin bepaald is, dat geen enkel perceel onbewaakt mag zijn. De **straat**verlichting zal door de Ned. Ind. Gas. Mij. worden gedoofd. Dit is dus niet het geval voor de verlichting in de woonhuizen. Een **vliegtuig** zal op 8 Januari in de lucht zijn om een en ander te controleren.

De C.P.I.M., de Mijnmaatschappij en het Havenbedrijf zullen op 8 Januari van 20.00 tot 22.00 uur de verlichting tot een minimum beperken, waarbij het bedrijf veilig kan doorgaan.

Toelichting.

Reeds enige tijd is toestand B van kracht en we kunnen veilig aannemen, dat ieder thans weet, wat dit te betekenen heeft.

Om nu te controleren of hetgeen onder C en D bepaald is, goed werd gelezen en begrepen, zal op 7 en 8 Januari 1942 een proef genomen worden, waarbij eerst toestand C en daarna D zal ingaan.

Op 7 Januari zal na zonsondergang phase C ingaan, hetgeen betekent, dat de voertuigen slechts mogen rijden met afgeschermde koplampen. Ook het achterlicht moet voldoende zijn afgeschermd.

De wijze waarop dit moet gebeuren, is in de Openbare Bekendmaking omschreven, terwijl bovendien bij een aantal politieposten een model is opgesteld. Ook de rijwielen moeten aan die eisen voldoen.

Het gevolg zal natuurlijk zijn, dat de bestuurders van voertuigen niet zo heel veel meer zullen kunnen zien op straat. Daarom wordt met aandrang verzocht om zeer voorzichtig te rijden en vooral niet plotseling te stoppen.

Er wordt nog op gewezen, dat bij de koplampen van de auto's alleen licht mag schijnen door een spleet die 2 cm. onder het midden van de lamp is aangebracht en een hoogte heeft van 1 cm. De streep mag in horizontale richting dus verder de gehele breedte van de koplamp beslaan. **De rest van de koplamp echter mag geen licht van betekenis doorlaten.** De buschauffeurs moeten er aan denken, dat het licht in de bus niet aan mag. Zij doen er dus goed aan om het peertje eruit te schroeven.

De toestand C zal voortduren tot 8 Januari 20 uur. Op dat tijdstip zal dan phase D in werking treden (totale verduistering). De totale verduistering is het publiek niet vreemd, immers in 1940 werd op 12 en 13 Mei ook geheel verduisterd, al was het toen geen oefening.

Er mag in het geheel geen licht zichtbaar zijn vanuit de percelen. Bij toestand D geldt ook dat **geen enkel perceel onbewaakt mag zijn.** Men dient daar dus rekening mede te houden en nu reeds maatregelen te treffen.

Tijdens de verduistering zal een vliegtuig in de lucht zijn.

De oliemaatschappij, de mijnmaatschappij en het havenbedrijf zullen zoveel mogelijk lichten doven tijdens de totale verduistering. Dit is gedaan om de productie tijdens deze oefening op hetzelfde peil te kunnen houden. Bij een werkelijke luchtaanval zal echter ook hier alles gedoofd worden.

Wij maken er het publiek verder nog op attent, dat op 8 Januari om 20 uur des avonds het signaal „luchtalarm" zal worden gegeven en om 22 uur het „alles veilig" signaal.

Wij verzoeken eenieder, die niet op straat behoeft te komen, om thuis te blijven gedurende de totale verduistering.

De brief van Statenlid Jan Rustige

Van onderwijs-zijde schrijft me[n] ons:

In een van de laatste aflevering[en] van het welbekende tijdschrift „O[ns] eigen Blad" wordt de verzuchting g[e]slaakt, dat wij, katholieken, niet slech[ts] R.K. Hoofdactecursussen nodig he[b]ben, doch dat wij ook een R.K. Hoofdacte-tijdschrift moeten gaan oprichte[n] daar het Neutrale Hoofdactetijdschri[ft] weer eens te meer heeft bewezen, d[at] er geen neutraliteit bestaat.

Dit is het fundamentele, dat wij m[is]sen in de brief van den heer Rusti[ge] en waarom alles draait: **een hoofdac[te]cursus is zulk een fundamentele opl[ei]ding, dat zo iets niet wel te geven [is] zonder principieel te worden.** H[et] R.K. Schoolbestuur staat daar met [de] zorg voor de opvoeding van het geh[ele] Katholieke volk, staat daar met de zo[rg] voor het zieleleven van de onderwijze[rs] en dat schoolbestuur weet beter dan d[e] heer Rustige wàt nodig is.

Een plan om subsidie is niet te vin[den] in de gouvernementsarchieven[:] **deze cursus zal zich ook wel kunne[n] bedruipen.** De Katholieken zijn nu z[o] gelukkig, zoveel intellectuele krachte[n] **te** bezitten, dat ze zelf zulk een cursu[s] opzetten. Ze zijn zo gelukkig een cur[sus] te kunnen opzetten, waarvan iede[r] objectief beschouwer moet zeggen „Dat staat op peil." De vragen hebbe[n] niets om het lijf. Er is 1) een cursu[s] op peil, en 2) er is gelegenheid tot het afnemen van examens.

Het is vreemd: moet er een truc[k] komen van een paar duizend gulden de hoplá; komt er een cursus, met het denkbeeldige gevaar, dat er iets uit de schatkist moet, een cursus, die een weldaad is voor de Curaçaose maatschappij, dan moeten de Katholieken beledigd en geheten worden „Seperalist".

EMMASTAD.

WACHTDIENSTEN: Vr. 2 Jan.

Telegram Afdeling: Hr. Nukoop, tel. 832, Negropont 75 A.

Shipping & Supplies: Hr. Polvliet, tel. 455, Hotel kamer 57.

Scheepvaart Afd.: Hr. Zee, tel. 690, Emmalaan 1.

Prot. Gem. Emmastad: Zondag 4 Januari 1942: Kerkdiensten 9.30 uur en 19.00 uur (Hernhutter Liturgie. Zondag I). Voorganger Ds. C. Th. Steenstra.

Kerkberichten.

Week van Zo. 4 Jan. t/m 10 Jan. 1942.
In de ritus der Dominicanen:
Zo. Feest van de Zoete Naam.
Di.: H.H. Driekoningen.

KATHEDRALE ST. ANNA-KERK,
Otrabanda.
Pastoor: M.J. v.d. Elsen O.P., tel. 1507

Zondag:
4.45 H. Mis.
6.— Uitreiking H. Communie.
7.— Kindermis.
8.30 Hoogmis (N)
19.— Lof voor de vrede.

Weekdagen:
6.— en 6.30 H. Mis.
19.— Rozenhoedje.
Di.: 6.— Gezongen H. Mis.
Do.: 19.— Lof.
Vr.: 6. — Gezongen H. Mis voor de vrede.
Biechten: 's morg. na mis, 's av. na Rozenhoedje, op verzoek en Zaterdag.

H. ROZENKRANSKERK, Pietermaai
Pastoor: C. v.d. Looy, O.P. tel. 2170. spreekuren: 8 uur en 19.45 uur.

Zondag:
4.30 en 6.— H. Mis
7.30 H. Mis (speciaal voor kinderen)
8.30 Hoogmis (P)
19.— Lof.

Weekdagen:
5.30 H. Mis (beh. Za.)
6.— en 6.30 H. Mis
19.— Rozenhoedje
Di.: 6.— Gezongen H. Mis.
Di.: 7.— Congregatie voor de meisjes
Wo.: 19.30 Congregatie jongens.
Vr.: 6. — Gezongen H. Mis voor de vrede.
Biechten: na Rozenhoedje. Zaterdag na 16 uur.

H. FAMILIE-KERK, San Mateo.
Pastoor: Th. Exler, O.P., tel. 2413.

Zondag:
4.45 en 6.30 H. Mis (P)
6.— Uitreiking H. Communie.
7.45 H. Mis voor kinderen
9.— Hoogmis (N)
19.— Lof.

Weekdagen:
6.— en 6.30 H. Mis
19.— Rozenhoedje
Di.: 6.30 Gezongen H. Mis.
Wo.: 19.— Vergadering der leden van de Sint Tharcisius-vereniging.
Do.: 7 — Congregatie voor de meisjes.
Vr.: 6. — Gezongen H. Mis voor de vrede.

Zo. 11 Jan. Feest van de H. Famili[e] Patroonsfeest van de **kerk.**
Biechten: na Rozenhoedje. Zaterda[g] de gehele dag.

KERK O.L.V. VAN DE BERG CARMEL, Groot Kwartier.
Pastoor P. Elie O.P., tel. 8, dan vragen naar Pastorie Groot Kwartier., spreekuur: 8 — 10 uur, Zon-, feest- en weekdagen.

Zondag:
5.— H. Mis (P)
7.— H. Mis voor kinderen
8.15 Hoogmis (N. en Eng.)
gezongen door het Nederl. manenkoo[r]
Weekdagen: 6.30 H. Mis.
Di.: 6.30 Gezongen H. Mis.
Vr.: 6.30 Gezongen H. Mis voor d[e] vrede.
Biechten: elke dag na H. Mis en Za[]terdagmiddag.

KERK VAN HET H. HART, Janwh[é]
Pastoor A. C. de Valk O.P., gee[n] telef, spreekuur: 7 — 9 uur.

Zondag:
5.— H. Mis
8.30 Hoogmis (P)
18.— Lof.
Weekdagen: 6.30 H. Mis.
Vr.: 6.30 Gezongen H. Mis voor de **vrede.**
Za.: 7.— Kindermis.
Biechten: elke dag na H. Mis. Za[t.] van 16 tot 18 uur.

H. THERESIA-KERK, Wishi.
Pastoor S. Hagemans O.P., geen telef. spreekuur: 7 — 8.15 beh. Zondag

Zondag:
5.— H. Mis (P); 8.— Hoogmis (P)
18.30 Lof.
Weekd.: 6.30 H. Mis (behalve Zat.)
Za.: 7.— Kindermis.
Biechten: 's morgens na H. Mis tot 8 uur; Zat. van 16 — 19 uur.

KAPEL ST. MARTINUS-GEST.
Zo.: 7.— H. Mis 16.— Lof.
Weekd. 6.— H. Mis.
Di.: 16.— Lof.

P of N achter een functie wil zeggen: d[at] preek of gebeden in de Papiamentse resp. Nederlandse taal gehouden worden.